

STADSVERKENNINGEN TILBURG met foto's.

Verslag ronde 43, Heuvelstraat en Juliana van Stolbergstraat, 2 november 2025.

Voordat we het verhaal van deze stadsverkenning beginnen een korte algemene inleidende uitleg.

De wandelingen worden steeds gelopen door Ton Goossens, Ad van Eijck en George Bedaux. Ad maakt foto's van de panden, George beschrijft de wandelingen en Ton schuift de foto's in de tekst van George.

We hebben het over **HIP**panden; HIP staat voor Heemkunde Inventarisatie Project. Wij geven een pand een HIPstatus als het geen gemeentelijk- of rijksmonument is maar wij (Ton, Ad, en George) het wel monumentwaardig vinden.

We hebben het regelmatig over het Bouwarchief. Vanaf 1906 is de gemeente Tilburg begonnen met het registreren van alle te bouwen en te verbouwen werken. In het bouwarchief zijn alle bouwvergunningen met bijbehorende tekeningen van nieuwbouw en verbouwingen bewaard. Rond 2000 is dit papieren archief ook digitaal in te zien. Van panden die voor 1906 gebouwd zijn

staat in het bouwarchief dus geen informatie over de bouw zelf ter beschikking, wel informatie over verbouwingen van die panden die na 1906 hebben plaatsgevonden.

Wij hebben het over **verbeterpunten**: dat zijn plekken die wij van een niet aanvaardbare kwaliteit vinden.

We citeren met regelmaat uit:

'Het Tilburg e.o. van Architect Jos. Donders geschreven door Donders' kleinzoon Wout van Bommel.

De BONAS publicatie 'Jos. Bedaux architect (1910- 1989)', geschreven door Christel Leenen.

De serie 'moNumenten'in Tilburg, deel 1, (nr 1 tm 100), 2 (101 tm 200), 3 (201 tm 300), 4 (301 tm 400) en 5 (401 tm 500) van de Heemkundekring Tilborch.

'Tilburg in 94 stadsverkenningen' behandelt alle huizen en gebouwen van Tilburg. De nieuwe wijken De Blaak, Tilburg Noord en De Reeshof zijn in deze publicatie niet meegenomen evenals de voormalige gemeentes Berkel Enschoot, Udenhout en Biezen Mortel

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze stadsverkenning mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, scans, opnamen of enige andere wijze zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het redactieteam van het redactieteam dat bestaat uit George Bedaux, Ad van Eijck en Ton Goossens.

Aanwezig: Ton, Ad en George.

Vandaag bezoeken we de Heuvelstraat en zijn verlengde, de Juliana van Stolbergstraat, en om de ergste drukte te vermijden hebben we deze keer gekozen voor een wandeling op de zondagochtend. En inderdaad is het ons gelukt de straat in al zijn facetten op te nemen. Hier volgt een beschrijving van pand tot pand, van west naar oost, te beginnen rechts, voorbij de hoek met de oude Markt. Om inzichtelijk te maken met welk pand we te doen hebben zetten we achter het huisnummer de huidige naam van de winkel. M

Heuvelstr 108

Heuvelstraat nr. 108, hier schreven wij eerder een moNUment over, nr. 192, dat ik onderstaand citeer:

Dit gemeentelijk monument is een voormalig winkelwoonhuis. Het werd in 1858 in opdracht van kleermaker Cornelis Jacobus van Amersfoort herbouwd en is een van de oudste panden van de Heuvelstraat. Het pand heeft twee bouwlagen en een zadeldak. De gevel heeft op de begane grond over de gehele breedte een gesneden zwartgeverfde houten winkelpui van vijf travéeën. Opvalt dat de twee rechtse ramen breder zijn dan de linker ramen. De getoogde winkelramen worden geflankeerd door smalle bundelpilasters. De pui wordt afgedekt door een kroonlijst die gesteund wordt door met granaatappels versierde consoles. Het witte stucwerk op de verdieping heeft horizontale voegen. Zonwering voor een zon die hier niet vaak schijnt beneemt het zicht op twee rechthoekige vensters met bovenramen. De gevel wordt aan de bovenkant beëindigd door een geprofileerde gootlijst gesteund door geornamenteerde consoles. Vermeldenswaard is nog dat tijdens een verbouwing in het pand steunbalken werden gevonden die rond 400 jaar oud moeten zijn. Of deze afkomstig zijn van een gebouw dat hier eerder stond is niet te zeggen. De kleermakerij van C. van Amersfoort werd opgevolgd door de garen- en bandwinkels van achtereenvolgens de familie Wassen-van de Knikker, Petrus Verbunt en daarna diens weduwe J. M. Moonen. Zij zette de zaak nog tot 1952 voort. Nu zit er alweer vele decennia modezaak Burley.

Burley is intussen verdwenen. CallStars heeft de zaak overgenomen.

Heuvelstr 104

Heuvelstr 106-104

Ook nr. 106 en 104 behandelden wij in onze moNumentenreeks, nr. 176:

Deze panden zijn beide gemeentelijk monument. Nummer 104 is gebouwd in 1912 naar een ontwerp van Jos. Donders. In 1916 is nummer 106 gebouwd door architectenbureau Machen en Meyneken. Huisnummer 104 is een drielaags gebouw met golvende dakrand en dakgoot op gedecoreerde houten klossen. De lateien zijn van natuursteen. Boven de ramen zijn veelruits bovenlichten aangebracht met groen glas. Op de eerste verdieping zien we een klein balkon op een natuurstenen basement en met smeedijzeren balustrade. In 1916 werd er in opdracht van de heer B. Glazer een pand, de Wilhelminabazar geheten, tegenaan gebouwd. Het rechterdeel van deel van dit pand is een nauwkeurig gekopieerd spiegelbeeld van nummer 104. De totale gevelopbouw is symmetrisch. De midden travée is hoger dan de zijdelen en heeft een topgevel met een getoogde kroonlijst. De vensterpartij in de topgevel volgt de daklijst. Deze panden hebben architectuurhistorisch waarde door de gave gevels met bijzondere detaillering en als representanten van het expressionisme in Tilburg. Het is een ook een voorbeeld van samenwerking tussen architectenbureaus. In 2008 is de winkelpui van beide panden weer in de oude luister hersteld. Fotohandel Tuerlings zit al 50 jaar in het rechterpand, in het linker is een telefoonwinkel gevestigd.

De telefoonwinkel is verdwenen. De nieuwe winkel noemt zich 'Tien'

Heuvelstr 102

En we gaan maar door met moNumenten. Ook nr. 102 kwam in onze serie aan de beurt, nr.191.

Dit winkelwoonhuis in de eclectische stijl is in 1903 gebouwd en is een gemeentelijk monument. Met zijn dubbele etalage is het een zeldzame representant van de bebouwing in de Heuvelstraat rond 1900. Typologisch is dit pand van belang omdat het een van de weinige vroege Tilburgse voorbeelden is van een pand waarbij een dubbele, boven elkaar geplaatste winkelpui is toegepast. Het pand op de hoek van de Heuvelstraat en Oude Markt heeft ook twee winkletages. We zien het hier duidelijk in de voorgevel: de witte winkelpui loopt over twee bouwlagen en daarboven zien we de rode bakstenen woonlaag. Wat verder opvalt in deze gevel is de rijk gedetailleerde dakkapel die de hoogte van het pand benadrukt. Deze dakkapel doorbreekt het met zink gedekte mansardedak, heeft een gemetselde topgevel en is rijk gedecoreerd. Twee schuifraampjes bevinden zich onder rondboogvormige strekken met hardstenen sluit- en aanzetstenen. Het boogveld is verdiept en uitgevoerd in baksteen. Boven op de kroonlijst staan twee pinakels met een kubusvormige versiering met daarboven een timpaan met bol, alle van hardsteen. De reclame achter de winkelramen op de verdieping doet afbreuk aan het fraaie gevelbeeld. Op dit adres startte de firma Donders met een schoenwinkel. Daarna hebben er o.a. Hoyng-Jungerhans, Curiosity, Textilia, Mata Hari, Welten, Dielemans en Barbarella in gezeten. Nu is er Specsavers in gevestigd.

Specsavers is inmiddels verdwenen evenals de reclame op de eerste verdieping. Simon Lévelt heeft er zijn intrek genomen.

Heuvelstr 100

Nr. 100, nu Rips Vintage, heeft van architect Huib Frankefort in 1934 deze gevel gekregen. Een mooie gevel die helaas door het te hoog optrekken van de winkelpui op de begane grond veel van zijn schoonheid heeft ingeboet. Deze winkelpui is inmiddels verlaagd maar de plak van de restanten is nog zichtbaar. Boven de twee rijen ramen op de eerste en tweede verdieping zit, niet zichtbaar achter de bakstenen balustrade, een derde rij ramen.

Heuvelstr 98

Nr. 98, Termeer, het gebouw dateert van 1964 en is een ontwerp van Architectenburo J. Mulders. Drie lagen winkel en op de vierde laag kantoor en kantine. Een gevel met afwisselend ramen en zwarte panelen op een witte stalen achtergrond. Een fraai betonnen balkonnetje verbreekt de regelmaat. Termeer is intussen vertrokken. 'Go Britain' zien we op de etalage staan.

Heuvelstr 96

Nr. 96, dit winkelwoonhuis werd in 1932 gebouwd in opdracht van Prof. Mr. E. Gimbrère en het ontwerp was van architect P. Wayers. De stalen ramen zijn vervangen door vereenvoudigde aluminium exemplaren, maar de baksteenversieringen met name aan de linkerzijde zijn nog steeds een lust voor het oog. Le Paris staat er op de gevel maar de winkel eronder lijkt leeg te staan.

Heuvelstr 94

Nr. 94, Sensa Shoes. De gevel dateert van 1928 en is van de hand van Ide Bloem. De dakkapel was toen al zo breed maar had per dakraam twee horizontale spijlen. Ook de ramen op de tweede bouwlaag hadden een viertal horizontale spijlen. De winkelpui beneden is van het opbouwtype, niet geheel passend bij de kwaliteit van de het bovenhuis. Juwelier Vermeer was hier vroeger gevestigd.

Heuvelstr 92-90

Nr. 92, Mentastore en 90, Te Huur, zijn in 1965 gebouwd als winkel voor Gerzon, naar een ontwerp van Oyevaar, Stolle, van Gool Architecten uit Amsterdam. In 2011 is door Van den Hout en Kolen Architecten een serieuze poging ondernomen het pand ook wat buitengevel betreft in tweeën te splitsen.

Heuvelstr 88

Nr. **88**, My Jewellery, zou wat ons betreft wel voor een monumentenstatus in aanmerking mogen komen. Mooie evenwichtige gevels met twee traveeën op de linker gevel en drie op de gevel aan de Monumentstraat en daar- tussenin de weldadig versierde hoekgevel. Zelfs de etalagepuien met daarboven de geprofileerde kroonlijsten zijn nog helemaal origineel.

Heuvelstr 86

Nr. 86, van Grinsven, de winkel met het carillon. Het is een mooie gevel geweest als je naar boven kijkt. Eind 19^e eeuw schatten wij in. In 1971 heeft Arch. en Ing.bureau Nebeco de winkelpui tot onder de dorpels van de ramen van de eerste verdieping doorgetrokken. Het afdak boven de etalages is nog van die tijd.

Heuvelstr 84

Hetzelfde is gebeurd bij nr. 84, Holland & Barrett, door hetzelfde bureau Nebeco. Een te hoog opgetrokken winkelpui verstoort het evenwicht waardoor er van het oude deel van de gevel weinig overblijft. De dakkapel had vroeger een trapgeveltje maar dat zal om onderhoudsredenen een keer gesneuveld zijn. Ook een 19^e -eeuws pand.

Heuvelstr 82V80 (foto 2013)

Tussen 84 en 82 kun je een zeer smal straatje in waar je de entrees aantreft van de boven de winkels gesitueerde bovenwoningen. Tegenliggers zijn hier niet gewenst.

Heuvelstr 80-82

Nr. 82, het pand van de voormalige Blokker staat nu te huur. In 1929 werd het verbouwd maar dit verbouwen kwam praktisch neer op totale nieuwbouw. Opdrachtgever was NV Hubert Melis Manufacturenhandel 't Hert. De architect C.M.B. van den Beld. Een mooie zakelijke gevel maar er is in de loop der jaren wel veel aan schoonheid ingeleverd. Ook hier is in de jaren zeventig de winkelpui te hoog opgetrokken. Waar de plank rechts op de gevel zit moet een verticaal ornament gezeten hebben. In 1938 is het pand aan de linker kant uitgebreid met twee traveeën maar slechts over twee lagen.

Heuvelstr 80

Nr. 80, Hadiethshop. Ook dit pand heeft door de later verhoogde ondergevel zijn gezicht verloren. De huidige etalages van beide panden dateren van 1999.

Hubert Melis heeft hier tot 1972 gezeten. Toen trok Blokker in nr. 82 en werd nr. 80 een zelfstandige winkel.

Heuvelstr 78

Nr. 78, Medicine, is ook een pand van eind negentiende eeuw. Apotheker van de Brekel was er lange tijd gevestigd. Een net pand.

Heuvelstr 76

Nr. 76, Superdry, is in 1906 gebouwd als woon- en winkelhuis voor Joh. Bressers IJzerhandel. Het is een mooi pand geweest. Onder de ramen van de eerste verdieping zijn de rode stenen wit en geschilderd wat de gevel niet ten goede komt.

Heuvelstr 74

Nr. 74, Siebel. Ook hier schreven wij een moNument over, nr. 189. Ik citeer:

Dit gemeentelijk monument is in 1911 gebouwd naar een ontwerp van de bekende architect Jos. Donders in opdracht van J. Heitkönig uit Amsterdam. Het heeft Art Nouveau elementen. Dit winkelwoonhuis heeft één winkellaag en daarboven twee woonlagen met zolder. De symmetrische voorgevel is uitgevoerd in lichtgekleurde strengperssteen afgewisseld met decoraties. De versieringen zijn uitgevoerd in hardsteen maar ook in gemetselde banden van groen geglazuurde baksteen. Ze benadrukken de horizontale geleding. Vier gemetselde pilasters verdelen de gevel in drie traveeën en accentueren daarmee de verticale geleding. De middelste pilasters lopen uit in een topgevel die bekroond wordt door een hardstenen attiek. Oorspronkelijk waren alle ramen voorzien van veelruits bovenlichten. De vensterindeling en -omlijsting is per bouwlaag in alle traveeën gelijk. Tussen de tweede en derde bouwlaag wordt de gevel versierd door hardstenen diamantkoppen. Het afgeplatte schilddak is bedekt met leien en heeft aan weerszijde van de topgevel een dakkapel met plat vlak. De onderpui is vernieuwd en ook het interieur is sinds de jaren dertig enkele keren gewijzigd. Aanvankelijk was hier Janzing damesmode gevestigd, die later overging in Gerzon. In 1965 vertrok Gerzon naar haar nieuwe pand op nummer 92, waar nu iCentre is gevestigd. Sinds 1989 zit op nummer 74 juwelier Siebel en de huidige winkelpui dateert van 2007.

Heuvelstr 70

Nr. 70, Te Huur, een meer dan een eeuw oud pand. In 1921 komen we hier als eigenaar van het pand de firma Van Nunen Boes tegen, die in 1924 aan de andere kant van de Pleinstraat zoals die toen heette (nu Alexanderstraat) zijn nieuwe pand bouwde. Hier hebben vanaf 1960 schoenwinkels gezeten. Sinds 1996 heet de schoenwinkel Sacha. Sacha is eigendom van Termeer, de schoenwinkel die we net op nr. 98 tegenkwamen. Een mooi bovenhuis met daaronder een iets te hoog opgetrokken winkelpui met een omlijsting van travertin. De entree zat vroeger in de afgeschuinde hoekgevel. Termeer en Sacha zijn vertrokken, de winkel staat nu te huur.

Heuvelstr 68-Alexanderstr 2

Nr. 68, JD Sports. Ook dit pand behandelden wij in onze moNumentenserie, nr.183. Ik haal weer aan:

Dit rijksmonument werd in 1924 in een expressionistische stijl gebouwd naar een ontwerp van architect F.C. de Beer. De opdrachtgever voor deze speelgoedwinkel was de firma van Nunen-Boes. Het hoekpand is horizontaal geleed door borstweringen van geelgrijs beton en de liggende vierruitse vensters. Verticaal door de smalle gebogen ramen tussen de liggende ramen en de gebogen glaspartij op de hoek, waarachter de naam van Van Nunen-Boes nog goed te zien is. Boven deze glaspartij een torenachtige bekroning, met blauwe en gele geglazuurde ornamenten. Boven op dit betonnen torentje een siersmeedwerk kroon. Aan de achterkant was de winkel via een loopbrug over het Kerkpad verbonden met de winkel aan de toenmalige Pleinstraat. Het Kerkpad liep oostwaarts en heet nu Alexanderstraat. Het witte pand is nog te zien op de foto. In 1972 zijn de prachtige winkelpuien op de begane grond helaas met goedkeuring van de gemeente vervangen door ramen gevat in hechthout met daarboven luifels. Gelukkig zijn die ramen in 2001 vervangen door puien die minder confronteren. Nazaten van de oprichters die vanuit Australië naar de winkel kwam kijken, konden gelukkig de familienaam nog op de gevel zien staan. Speelgoedwinkel Bart Smit was nog lang in het pand gevestigd.

Ton merkt op dat de ramen op diverse plaatsen houtrotverschijnselen vertonen.

J.D. Sports is op dit moment in het pand gevestigd evenals in het naastgelegen pand op nr. 66.

Heuvelstr 66

Nr. 66, JD Sports, werd in 1964 gebouwd naar een ontwerp van A. Heerkens. Op de twee bovenste lagen zat voor de twee linkse ramen een balkon afgezet met een hekwerk bestaande uit een drietal horizontale planken. De balkons zijn er intussen afgehaald.

Heuvelstr 64

Nr. 64, Lucardi, een pand van voor de vorige eeuwwisseling. Op een verbouwingstekening van 1918 tref ik op de bestaande-toestand-tekening de naam van André Blomjous aan. Is het ontwerp van hem? Au Bon Marché heette de winkel toen. Jarenlang heeft er een hoedenwinkel in gezeten. Op de eerste verdieping een rijkversierd balkon en boven de fraai bewerkte kroonlijst nog een dakkapel met trapgevel.

Heuvelstr 62

Nr. 62, Cottenclub. Het pand staat tot onze verbazing niet op de monumentenlijst. Het is gebouwd in 1905 naar een ontwerp van F.C. de Beer in opdracht van Jos. van der Schoot-Hoofs. Op de tweede laag zien we een mooie vijfzijdige erker met daarbovenop een smeedijzeren hekwerk met Jugendstil kenmerken en een balkonnetje met afdak. Boven dat afdakje nog een soort topgevel. Daar bovenop stonden rechts en links in het verlengde van de donkergrijze baksteen twee zuiltjes van 80 cm hoog. Deze staan er niet meer op maar dat zal toch niet de reden zijn dat het pand geen monumentenstatus heeft gekregen. De etalagepui is niet de oorspronkelijke maar verstoort de bovengewel niet. The Sting heeft hier lange tijd gezeten.

Heuvelstr 56 D1

Heuvelstr 56 D2

Nr. 60 en 58 zijn de bovenwoningen van de winkels 62 en 56. De entrees liggen wat verscholen achter de gevel. We lopen erin en zien daar prachtige voordeuren en fraai tegelwerk met Jugendstil bloemmotieven.

Heuvelstr 56-58

Heuvelstr 56 (foto 2013)

Nr. 56, Sports World. Ook hier schreven wij een moNument over, nr. 182:

Dit gemeentelijk monument is in 1905 ingrijpend verbouwd in opdracht van de ijzerwarenhandel Wed. J.P. van der Schoot door architect F.C. de Beer. Het heeft Art Nouveau kenmerken. Het winkelpand heeft drie bouwlagen, de onderpui is geheel vernieuwd. Het was een van de eerste panden in Tilburg waar betonskeletbouw werd toegepast. De gevel is symmetrisch opgebouwd, met drie vensterassen die zelfs in de dakkapellen doorlopen. Op de tweede bouwlaag zien we twee dubbele en één enkel T-venster, onder segmentbogen opgevuld door tegelmozaïeken met bloemmotieven. De vensters op de derde laag missen die bogen. Op tegeltableaus op de tweede bouwlaag, ontworpen door Theo Molkenboer, is te zien wat er binnen zo al verkocht werd. Gereedschappen, ijzerwaren, sloten, brandkasten, sanitaire artikelen en bouwmaterialen. De firma Van der Schoot was lange tijd een begrip in Tilburg. Voor de oorspronkelijke winkelpui stond destijds een hekwerk waarachter je de kelderetage vol met huishoudartikelen in kon kijken. De winkel trok veel bekijks door noviteiten zoals elektrische verlichting en een lift. Die lift werd aangedreven door een eigen aggregaat met een gasmotor op kolen. Het oude interieur is nog te zien bij de firma Destil aan de Laurent Janssensstraat .

Heuvelstr 52-54

Nr. 54, Schoenreparatie, Swarovski. Winkels en kantoren in 1972 gebouwd naar een ontwerp van Ir. J. Brouwer uit Den Haag. We kwamen dit pand al tegen op het Stadhuisplein tijdens de stadsverkenning 39. Gevels opgebouwd in betonelementen opgevuld met donkere baksteen. De constructie is afleesbaar. Boven de winkelpuien een ruime over de hele gevels doorlopende luifel. In 2000 heeft Van Oers Samenwerkende Architecten de bovenste laag aan deze kant tamelijk ingrijpend gewijzigd.

Heuvelstr 50-48

Nr. 50, Febo, 48a, Vodafone.

We mogen weer citeren uit ons eigen werk moNument nr. 181:

In opdracht van Joh. Hamers-van Hooff bouwt architect Jos. Donders in 1937 deze twee winkelwoonhuizen. Ze staan op de gemeentelijke monumentenlijst. Gelijktijdig met winkelhuis Heuvelstraat 48 dat architect Jos. Bedaux met zijn opdrachtgever P. van Ierlant realiseerde werd dit pand gebouwd. De firma Hamers-van Hooff had vanaf 1908 een zadelmakerij aan de Korvelseweg. Toen paarden plaats maakten voor auto's begon de firma een winkel in koffers en andere lederwaren. Later werd het accent verlegd naar sportartikelen. In de voorgevel zit achter het hoge symmetrische linkerdeel het woonwinkelhuis 48A. Het rechterdeel, nummer 50, heeft net als het Bedauxpand zijn entree op de afgeschuinde hoek. Het loopt ook hier diep naar achter. Het pand is opgetrokken in de traditionalistische stijl van de Delftse school en heeft veel gemeen met de stijl van de villa's die Donders in dezelfde tijd in Zorgvlied bouwde. Steile daken met orangerode Oud-Hollandse dakpannen, dakkapellen bedekt met dezelfde pannen, daaronder bakstenen gevels met boven de ramen stalen lateien en er onder hardstenen lekdorpels. In 1973 heeft de ondergevel van nummer 50 een gevelbrede luifel gekregen.

In 2017 is het pand volledig uitgebrand. Daarna is het weer in dezelfde staat opnieuw opgebouwd waarbij de gevelbrede luifel tot normale proporties werd teruggebracht. De orangerode Oudhollandse pannen werden vervangen door een pan met een gemêleerde kleur van het type vielli.

Ton weet me te vertellen dat FeBo zijn naam dankt aan de Ferdinand Bolstraat in Amsterdam. Er zijn al meer dan 60 winkels in Nederland, alle met een automatiek.

Heuvelstr 48-Sophiastr 1

Nr. 48, Ritel Phone House.

Ook dit pand kwam aan de beurt in onze moNumentenreeks:

Voor winkelier en later wethouder P. van Ierlant bouwt architect Jos. Bedaux in 1937 dit winkelwoonhuis. Het is een gemeentelijk monument. Het woongedeelte heeft zijn ingang in de Sophiastreet. Van Ierlant had er een dameshoedenwinkel. Hier nog niet de strakke modernistisch Bedaux van kantongerecht en universiteit, maar Bedaux in zijn 'krullentijd'. Hij is 27 jaar als hij deze opdracht krijgt. Hij mag een gat vullen in de Heuvelstraat samen met de al gevestigde architect Jos. Donders. De twee hebben hun best gedaan elkaar in uitbundigheid te overtreffen. Vergelijk hoe zij een raam uitbouwen op de eerste verdieping. Kijk naar de behandeling van de dakkapellen. Bedaux kreeg maar vijf meter gevel aan de Heuvelstraat. Hij moest zich vooral uitleven in de dertig meter diepe gevel aan de Sophiastreet. Indrukwekkend te zien hoe hij zich hier uitgesloofd heeft met dakkapellen, schoorstenen, Vlaamse gevels en krullen. De familie van Ierlant heeft lange tijd in het achterhuis gewoond. Aan de voorkant zat de dameshoedenwinkel met zijn fraaie interieur.

Heuvelstr 48-Sophiastr 1 DG

En inderdaad om alles goed te zien moet je wel tot helemaal achter in de Sophiastreet lopen.

Heuvelstr 48D (foto 2013)

Kijk dan ook even naar het prachtige tafereeltje dat zich daar onder het afdakje boven de entree afspeelt.

Heuvelstr 46a

Nr. 46, Pme Legend, een oud pand dat lange tijd Miss ETAM gehuisvest heeft. Mooie rondbogige ramen en nette etalage.

Heuvelstr 44-44a

Nr. 44a, Odido en nr. 44 KPN.

Het gebouw is in 1891 gebouwd in opdracht van de Firma A.F. Uppenkamp. Het ontwerp was van C.F. van Hoof. De zaak handelde in o.a. manufacturen en linterie. In 1898 wordt het pand al ingrijpend verbouwd door de Amsterdamse architect Joling. In 1913 werd het gespitst. In het linkerdeel, waar nu de KPNwinkel zit, trok toen Peek en Cloppenburg in. In de jaren zestig toen P & C elders nieuwbouw realiseerde kwam hier plaats vrij voor Dora van der Ven. In 1977 werd een fraaie dakkapel met hijsluiken die de goot doorbrak van het dak van Dora van der Ven verwijderd. In 1996 kwam er de telefoonwinkel van KPN in. In het rechterdeel heeft vanaf 1932 jarenlang de schoenwinkel van Van Haren gezeten.

Heuvelstr 42a

Nr. 42a, Snipes, deze winkel is in 1970 door het bouwbureau van Jamin gebouwd en daarna door verschillende architecten gewijzigd. Onder andere H & M heeft hier gezeten. Het pand ziet er netjes uit met die grijze natuursteen platen.

Heuvelstr 42

Nr. 42, Pearl, meer dan een eeuw oud, het jaartal moet ergens onder de kroonlijst vermeld staan. Het is jarenlang het domein geweest van de Firma Houben Beelen, ook een begrip in Tilburg. Boven de etalage is nog een mooi pand te zien. De etalage is gelukkig onlangs aangepast. De ronde boog is rechtlijnig geworden. We lopen het straatje in voor het volgende nummer.

Heuvelstr 40a (pannenkoekenbakkersteeg)

Heuvelstr 40

Ook dit pand, je zou het niet zeggen, kreeg een behandeling in onze moNumentenreeks, nr. 179. Ik citeer weer:

Dit voormalige koetshuis-pakhuis uit 1890 van lakenhandelaar Kerstens stond vroeger in Kerstens' achtertuin. Het is een gemeentelijk monument en sinds 1978 is er een pannenkoekrestaurant in gevestigd. Via de Pannenkoekenbakkersteeg is het pand vanaf de Heuvelstraat te bereiken. Het heeft rode bakstenen gevels, omvat één bouwlaag en heeft een L-vormige plattegrond. De voorgevel heeft een hardstenen plint en over de hele gevel driesteens banden van groene baksteen. In het rechter geveldeel zien we een topgevel welke het dakvlak doorbreekt. Daaronder dubbele poortdeuren in een halfronde boog. Deze strekkenboog heeft in het midden een sluitstuk in de vorm van een mensenhoofd. Diezelfde versiering zien we ook boven het linker en rechter boograam. Ook zien we in de topgevel een hijsbalk waaronder vroeger een laaddeur gezeten moet hebben. Het dak bestaat uit twee haaks op elkaar staande zadeldaken. De achtergevel kun je zien vanaf de achteringang bij de Hema. Ook hier dezelfde versieringen van sluitstukken met mensenhoofden en groene banden. Achter het koetshuis lag vroeger een weiland met fruitbomen, waar paarden stonden te grazen. Drogist van Eijsden is ook enige tijd eigenaar van het koetshuis geweest. Hij liet de koetsier als bewaking bovenin het koetshuis wonen. Jammer dat het zicht op een deel van de gevel verstoord wordt door een verjaarde reclameboodschap.

Ad herinnert zich nog dat hij dit moNument geschreven heeft. De verjaarde reclameboodschap is inmiddels verdwenen. De pannenkoekenbakker is definitief gesloten.

Heuvelstr 36

Nr. 36, Manfield. De klokgevel dateert al van voor de vorige eeuwwisseling maar is enkele jaren geleden wat opgedirkt. Vroeger heeft hier groenteboer Van der Linden gezeten.

Heuvelstr 30-34

Nr. 34, WE, een nieuwe gevel met daarachter een oud pand, gebouwd in 1919 door de architecten Machen en Meyneken voor de Firma Drijver, herenkleding, ook een begrip voor veel Tilburgers. De Firma Drijver heeft hier tot ongeveer 1975 gezeten. Toen nam 'Hij' het pand over en nu zit er 'WE'. Deze gevel dateert van 2007 en is een ontwerp van WE-vastgoed.
Nr. 30, Rituals is ook een pand met geschiedenis. De Bata heeft hier lange tijd ingezeten totdat Contessa de wacht overnam. In 1996 heeft Frits Dansen een nieuwe gesplitste gevel ontworpen.

Heuvelstr 24

Nr. 24, HEMA. De gevel van 1969 is onlangs geheel vernieuwd. De jarenzeventig gevel met betonplaten is eigentijds geworden met veel baksteen. De architectuur is van Rijnboutt Architecten uit Amsterdam.

Heuvelstr 22

Nr. 22, Ici Paris, was aanvankelijk een klassiek woonhuis. In het midden de voordeur en rechts en links twee ramen. Op de verdieping vijf ramen. Jan van der Valk ontwierp er in 1912 nog een balkonnetje aan. Koopman Jac. van Vollenhoven woonde er. In 1940 werd de woning winkel en kreeg van architect F.C. de Beer een extra laag en een andere eigentijdse gevel met houten kozijnen en stalen ramen, op de derde laag vierruits en op de tweede laag zesruits, met een betonnen dakrand als gevelbeëindiging. In 1986 zijn de spijlen uit de zesruitsramen verdwenen en kreeg de gevel een kleurtje.

Heuvelstr 20

Heuvelstraat 20 (foto 2013)

Nr. 20, de onderdoorgang naar de Emmapassage.

We schreven er een moNument over, nr. 177. Toen er nog geen sprake was van een onderdoorgang:

Dit gemeentelijk monument uit 1905 is ontworpen in Art Nouveau-stijl door architect Jan van der Valk. De opdracht werd gegeven door de firma Vroom en Dreesmann uit Amsterdam. In 1905 heette het Magazijn de Zon, de naam waaronder V&D toen opereerde. Het pand heeft vier bouwlagen en heeft een in blokverband gepleisterde gevel. De gevel is symmetrisch geordend. Op de tweede en derde verdieping verbinden sierlijk gepleisterde banden de horizontale banden boven de vensters met elkaar. De gevel eindigt met een geblokte fries uitgevoerd in helder gekleurde tegeltjes. Een hijsbalk hangt boven dubbel openslaande deuren. De nog jonge architect Van der Valk gebruikt hier al de rijk bewerkte hardstenen elementen, die later zijn handelsmerk zouden worden. De onderlaag dateert van 1998 en verstoort, met de rode reclame achter de ramen erboven, het fraaie gevelbeeld. Rechts en links boven de onderlaag hoekelmenten met gestileerde bladranken dit de voormalige etalage versierden. In 1934 bouwde V&D aan de overkant zijn nieuwe warenhuis. De Heuvelstraat was én is de belangrijkste winkelstraat van Tilburg. De straat was als het ware een 'etalage' voor de toonaangevende architecten.

Heuvelstr 20 D

De onderdoorgang leidt naar de Frederikstraat. Een forse, maar in onze ogen geslaagde ingreep.

Heuvelstr 16

Nr. 16, De naam van C & A komen we op dit adres voor het eerst in 1933 tegen. Of de firma al eerder in Tilburg gevestigd was is ons niet bekend. C & A staat voor Clemens en August Brenninkmeijer, de oprichters van het bedrijf. Het is niet helemaal duidelijk van wanneer deze gevel dateert maar het moet rond 1954 geweest zijn. Het is een ontwerp van Architectenbureau van der Laan, Hermans, Van der Eerde uit Leiden. De gevel is op de een of andere manier niet gememoreerd in het Stoarapport over de architectuur van Tilburg van 1940 tot 1970 en is daarom ook niet genoemd in de Wederopbouw Top Veertig van Tilburg van de Projectgroep Naoorlogs Erfgoed, terwijl het in onze ogen voor een plaats op deze Top Veertig in aanmerking zou kunnen komen. Wij plaatsen het pand op onze HIPlijst, ondanks de uit de toon vallende nieuwe entree die C&A met Architectenbureau van Manen uit Noordwijk in 2001 heeft aangebracht. Deze HIPnominatie moet als een aansporing gezien worden het pand bij de volgende renovatie weer in de oude stijl terug te brengen. Gelukkig is de gevel bij de renovatie van 2023 enigszins aangepast. C&A is naar de achterkant van de winkel verhuisd en heeft hier aan de voorkant de vrijgekomen plaatsen aan de winkels Skechers en New Yorker afgestaan.

Heuvelstr 14

Nr. 14, MS Mode. Het pand werd in 1953 met één laag uitgebreid en kreeg een nieuwe gevel van architect Jan Robben. Een merkwaardige gevel. Vier dubbele vierruitsramen zijn ingekaderd in betonnen lijsten en hebben een kroontje aan de bovenzijde. De gevel van rood metselwerk heeft aan de bovenzijde een sobere betonnen kroonlijst. We denken dat het materiaal beton is maar het kan ook zandsteen zijn. Het is moeilijk te zien want het is donkergrijs geschilderd. De Firma C.A. Lampe heeft er lang in gezeten. Sinds 1982 vindt MS Mode er zijn onderdak.

Heuvelstr 12+10

Nr. 12, Fons Pessers en nr. 10, Hans Anders. Is dit eerst één pand geweest? Vijf vensters tellen we boven. Ja dan kan de voordeur in het midden gezeten hebben, maar dan zou zo'n pand toch een topgeveltje in het midden gekregen hebben. Dus houden we het erop dat het altijd om twee panden gegaan is. Eén met twee traveeën en het ander met drie.

In het pand van Pessers zat vroeger slager Heldens, ook een begrip. In 1951 heeft slager Heldens met P. Wayers als architect op zijn winkel een zesraams dakkapel laten zetten. De naam van Pessers komen we in het archief voor het eerst in 1981 tegen. Hij zit hier sinds 2008. De winkel is onlangs gesloten. Er wordt gezocht naar een nieuwe bestemming.

Heuvelstr 2- J v Stolbergstr 1

Nr. 2, Wam Denim, vroeger de winkel van Jac. van de Brekel. Er moest een prachtig oud pand sneuvelen om in 1959 de bouw van dit pand mogelijk te

maken. PMJ Wayers realiseerde toen voor de firma van de Brekel dit moderne pand, op de verdiepingen een raster van verticaal geplaatste betonbalken en op de begane grond over de hele breedte van het pand een glazen winkelpui. Links van het raster werd aan de Juliana Van Stolbergstraat in grijswit gekleurde baksteen nog een overbouwde poort toegevoegd. In 1965 is het pand aan de Heuvelstraat met nog eens tien lamellen uitgebreid. In 2003 veranderde de winkel zijn naam en liet toen de hele gevel door interieurarchitect Bartoszek upgraden. Voor de afgeschuinde hoekgevel werd een rek aangebracht met horizontale lamellen met daarop de nieuwe naam van de winkel, 'Gimbrère'. Ook deze winkel was echter geen lang leven beschoren. In 2016 kwam Cool Cat erin en nu is Wam Denim de gelukkige.

We gaan de Juliana van Stolbergstraat in.

J v Stolbergstr 1a-3-5

Nr. 3, Been- en Ondermode 013 en 5, Te Huur. Ook hier weer vijf ramen aan de bovenkant die de vraag doen rijzen hoe het pand er vroeger uitgezien heeft. De dakkapel in het midden doet vermoeden dat het hier wel om één pand is gegaan. Een meer dan honderd jarig pand met nieuwe winkelpuien.

J v Stolbergstr 7

Nr. 7, Livera heeft in 1931 deze gevel gekregen. Muziekhandel Rossmesl en architect P.M.J. Wayers maakten er iets bijzonders van. Boven de ronde erker een driehoekig inpandig balkon. De gevel wordt beëindigd met zwarte gevelpannen en heeft doormiddel van vlaggenmasten ook een verticale geleiding gekregen. De winkelpui is in 1998 voor het laatst vernieuwd.

J v Stolbergstr 9

Nr. 9, Fresh. Vroeger zat hier de Firma van Blaricum, een delicatessenwinkel. De dakkapellen van 1961 zijn in 2019 verkleind. Ook hier is de winkelpui in verhouding tot het geheel te hoog opgetrokken.

J v Stolbergstr 11+15

Nr. 11, Oostelbos en 15, WeVive, hebben na een verbouwing in 1932 deze bovengaveels kregen. De luifel van nr. 11 is ook hier weer te hoog. Nr. 15 geeft, ook wat de kleur van de gevel betreft, het goede voorbeeld.

J v Stolbergstr 23-17

Nr. 17, Van Arendonk, 21, P'Leisure en 23, Wok & Go zijn oorspronkelijk drie woonhuizen geweest, in 1907 gebouwd door slager Alph. Ooms naar een ontwerp van Joh. Haarselhorst. Het rechtse huis, waar nu Arendonk in zit, had vier traveeën. Onder het rechtse raam zat op de begane grond een twee meter brede poort. Dan had je twee woonkamerramen en helemaal links de voordeur. De twee ander huizen hadden in het midden de voordeur en rechts en links daarvan twee woonkamerramen. De etalagepuien zitten goed wat hoogte betreft. Het risaleren van de bovengaveel is in het metselwerk rond en boven de winkelpuien niet doorgezet.

J v Stolbergstr 25

Nr. 25, Van Dal, mannenmode, is in 1963 gebouwd, een brede betonnen lijst met een vulling van ramen en panelen. In 1995 is deze vulling eruit gehaald en vervangen door donker glas. Ondertussen zijn ook de betonnen lijsten zwart geschilderd.

J v Stolbergstr 27

Nr. 27, Hi-Fi Klubben, is een mooie gevel geweest en dat is nog een beetje te zien. Het ontwerp van J.G. Mulders dat hier in 1969 is gerealiseerd heeft in de loop der jaren veel aan kwaliteit ingeboet. We draaien om; de overkant is aan de beurt.

J v Stolbergstr 18

Nr. 18, Inmiddels verkocht door Wouw bedrijfshuisvesting, dat is schrikken! Boven een witte gevel met gaten, beneden, onder een luifel, veel glas.

J v Stolbergstr 16-14

Nr. 16, Faceland, de gevel oogt nieuw, het pand erachter is oud. We treffen weinig gegevens aan in het archief.

Nr. 14, Kruikenclub. De gevel dateert van 1973 maar de kleur zal later aangebracht zijn. Nu pas valt me op dat al deze panden aan deze kant gebouwd of verbouwd zijn door P. Leenaarts.

J v Stolbergstr 12-10

Nr. 12, Sanchastyle, het pand is 'verbeterd' in 1961, in opdracht van weer P. Leenaarts en onder architectuur van R. Van der Valk uit Zwijndracht, hetzelfde duo dat in 1959 de buurpanden nr. 10 en 8 op dezelfde wijze aangepakt had. Hier laat de wederopbouwarchitectuur zich niet van zijn mooiste kant zien.

J v Stolbergstr 8

Nr. 10, Te Huur en nr. 8, Te Huur, we maken er verder geen woorden aan vuil.

J v Stolbergstr 6-2a

J v Stolbergstr 2a-4 D

Heuvel 31-30

J v Stolbergstr 2-Heuvel 29 (foto 2013)

Heuvel 30 Db

Juliana van Stolbergstraat nr. 6, Le Bistrot, nr.4, woning, nr. 2a, woning en 2, Backwerk, vormt samen met Heuvel 29, 30 en 31 één gemeentelijk monument. We schreven er in onze moNumentenreeks over: nr. 168.

Dit gemeentelijk monument (aangewezen in 2004) is gebouwd naar een ontwerp van F.C. de Beer en opvallend is de maat van het gebouw, het baksteengebruik en de Art Deco elementen hierin. De Tilburgse architect F.C. de Beer heeft meerdere panden in Tilburg ontworpen waaronder de voormalige Textielschool aan de Noordhoekring 182. Het hoekpand waar het nu omgaat is markant, groot en is gebouwd in expressionistische stijl met Art Deco invloeden. De datering ligt rond 1920. De opdrachtgever van dit woon-/winkelpand is Tabaksindustrie Philips te Maastricht geweest en waarschijnlijk heeft er kort een sigarenzaak gezeten. Er zijn elementen die verwijzen naar sigaren en roken. Zie de vormtaal van een aantal glas-in-loodramen en het siermetselwerk daarboven. Later hebben hier diverse kledingzaken gezeten. De belangrijkste hiervan is wel de eerste damesboetiek van Tilburg geweest 'Maison Moderne', rond 1960! In het deel van de Juliana van Stolbergstraat was de eerste bistro van Tilburg gevestigd. De Franse keuken kon je hier proeven (compleet met escargots en kikkerbilletjes). Het hoekpand bestaat uit drie traveeën aan de Heuvelzijde en vijf aan de Juliana van Stolbergzijde. Op de afgeschuinde hoek is een toegangsdeur te zien met daarboven een zandstenen hoekblok in de vorm van een mensenhoofd, met pijp! Let op de ornamentiek in de baksteen en de fraaie detaillering en redelijke gaafheid.

De winkelpui besloeg in de Juliana van Stolbergstraat aanvankelijk slechts twee traveeën maar bij een verbouwing die in 1929 plaats vond heeft architect F. Ruts de pui doorgetrokken tot en met de vijfde travee van linksaf gezien. Hij deed dit geheel in de stijl van architect de Beer.

We gaan weer de **Heuvelstraat** in. Het pand op de andere hoek met de Heuvel.

Heuvelstr 1+1a

Nr. 1, Bram Ladage. Samen met **nr. 1a en 3** is dit vroeger, al meer dan honderd jaar geleden, als één gebouw neergezet. We zien hetzelfde dak en dezelfde dakkapellen met trapgeveltjes. De halfronde ramen op de verdieping van nr. 1 zien we ook terug bij nr. 3. Een mooi geheel hier op de hoek. We maken er een HIPvermelding van. De Gruyter heeft hier lange tijd gezeten en daarna Nico van Helfteren.

Nr. 1a, Dunkin nu Te Huur, hier is de Gruyter begonnen, in 1937.

Heuvelstr 3

Nr. 3, De Frietboetiek, de T-verdelingen zijn hier uit de ramen gehaald, jammer. Daar staat tegenover dat hier de gevel nog ongeschilderd is gebleven. Houden zo. De bovenlichten van de etalagepui vallen op. In 1934 zijn bij een vernieuwing van de winkelpui deze bovenlichten aangebracht. In 1980 zijn de bovenlichten uit de gevel verdwenen en bij de laatste winkelpuiwijziging zijn ze weer in beeld gekomen.

Heuvelstr 5

Nr. 5, Tui Tilburg. Het bovendee van de gevel oogt nog origineel. Beneden zoals alle tegenwoordige etalages, een gat in de gevel opgevuld met veel glas. Gelukkig zijn vrijwel alle luifels die in de jaren zeventig en tachtig als paddestoelen uit de gevels groeiden vrijwel allemaal weer met dezelfde gevels gelijk gemaakt.

Heuvelstr 7

Foto uit 2013 voor de derde bouwlaag

Nr. 7, Te Huur, een indrukwekkend pand, drie lagen hoog, met mooie T-vensters en onder de gootlijst mooi siermetselwerk. Het pand verdient onze HIPvermelding. Juwelier Ant. Ghijben vestigde zich hier in 1919 en hij heeft er tot in de jaren zeventig gezeten.

Heuvelstr 9-11

Nr. 9-11, Normal. Het pand dateert van 1976 en is gebouwd in opdracht van Vroom & Dreesmann te Amsterdam. Kraayvanger Architecten zorgde voor het ontwerp en de winkel Kreymborg trok erin. In 2000 werden 49 Kreymborgwinkels in Nederland gesloten. Kruidvat nam een groot deel van de winkels, ook die in Tilburg, over. Jaren zeventig architectuur.

Heuvelstr 13

Nr. 13, Geldmaat. In 2004 is het hele pand vernieuwd, beneden een winkel en boven twee appartementen. Een opvallend pand maar de verhouding open en gesloten voelt niet goed. Voor de hoogte is het pand van nr. 7 als referentie aangehouden. Architectenbureau Kees van Lamoen uit den Bosch heeft het ontworpen.

Heuvelstr 15

Nr. 15, Hunkemöller, netjes, boven nog origineel, beneden veel glas, open en bloot, meer kunnen we er niet van zeggen.

Heuvelstr 17a

Nr. 17a, Townsman. Bovengevel mooie architectuur uit de jaren dertig van architect S. de Koning (1937). De opdrachtgever was de Heer A. van de Aa-de Pont, boekhouder. De omlijsting van de winkelpui is later met weinig respect tot vlak onder de erker aangebracht.

Heuvelstr 19

Nr. 19, Shoe Level, heeft in 1982 een nieuwe bovenzijde gekregen in de oude stijl, maar er zijn daarbij schrale stenen gebruikt. Ook de onderzijde laat te wensen over.

Heuvelstr 21

Nr. 21, Te Huur. Het is een ontwerp van Jos. Donders, gebouwd in 1910. We laten Wout van Bommel weer aan het woord over het werk van zijn grootvader: "Pand met typerend smalle houten erker tussen pilasters. Boven op de erker en tussen de doorlopende pilasters een balkon met terugliggende deuren, waardoor het twee omlijstingen heeft, aan de bovenkant afgesloten met een natuurstenen omlijsting. Het balkon aan beide zijden geflankeerd door een dakkapel heeft een smeedijzeren balustrade met jugendstilmotief. Onder de dakrand een eenvoudig tegeltableau" Er moet vroeger op de dakkapel een koepeldakje hebben gezeten. Op alle tekeningen in het archief staat dat koepeltje, maar het zit er niet meer op.... Ook de bovenlichten met de kleine ruitjes zijn zonder tekening verdwenen. De etalage op de begane grond verstoort het beeld boven niet.

Heuvelstr 21a

Nr. 21a, Kiki Milano, ook een pand van Jos. Donders maar na een verbouwing in 1968 onder architectuur van Storimans Bouwbedrijf werd de ziel uit het ontwerp gehaald. Alleen de bovenverdieping heeft nog originele elementen. In het archief trof ik nog een bijzondere tekening aan van de architecten Bloem en Schijvens voor een etalagepui die in 1943 is gerealiseerd.

Heuvelstr 23

Nr. 23, Douglas. We schreven er een moNument over dat ik hier graag citeer:

Het winkel-appartementengebouw Heuvelstraat 23 is gebouwd in 1935 in opdracht van Jos van den Brekel naar een ontwerp van de bekende Tilburgse architect Jos. Donders. Het is een gemeentelijk monument. De sobere bakstenen gevel heeft vier bouwlagen. De eerste twee lagen waren bestemd voor winkeldoeleinden en de bovenste twee kregen een woonbestemming. De symmetrische gevel omvat drie traveeën. Door het terugspringen van de middentravee wordt de suggestie gewekt dat de ramen in de zijtraveeën erkers zijn. Mooi donkerbruin metselwerk dat contrasteert met de witte ramen. De lateien boven elk raam zijn van staal en de lekdorpels eronder van hardsteen. Onder de lateien en op de gevelhoeken zijn ruw bewerkte hardstenen blokken aangebracht. Een gevel gebouwd in de stijl van de Amsterdamse school. In het pand is nu parfumerie Douglas gehuisvest. De panden rechts van nummer 23 (21-21A) zijn ook ontworpen door Jos. Donders. Ze dateren beide van 1910. Van nummer 21 zijn de bovenste twee lagen nog vrijwel origineel, bij 21A is dat alleen de bovenste laag. Als we dan de drie panden vergelijken is te zien dat Jos. Donders zijn stijl in de loop der tijd wijzigde. De panden uit 1910 zijn uitbundiger bewerkt dan het ingetogen pand uit 1935.

Ton merkt nog op dat de stalen lateien nog van klinknagels voorzien zijn.

Heuvelstr 25-27-Frederikstraat

'Nr. 25, Durlinger, was een pand van meer dan honderd jaar. Het zag er nog netjes uit.

Inmiddels is dit pand gesloopt om plaats te maken voor de nieuwe onderdoorgang naar het Pieter Vreedeplein.

Hier is op een hoogte van een 8 meter voor deze onderdoorgang een spectaculair plafond gelegd dat uitnodigend zelfs een klein stukje Heuvelstraat overkapt. Met gebogen travertijnplaten en ook gebogen glas is hier een luxueuze overkapping ontstaan die bijna hemels aandoet.

Heuvelstr 27

Nr. 27, Specsavers. Aan de bovenkant lijkt de winkel onderdeel uit te maken van één groot pand 27-25. Maar de schijn bedriegt. In 1939 heeft de

eigenaar van 27, banketbakker Verschuuren, die toen ook eigenaar was van nr. 25, de gevel van 27 doorgetrokken naar 25 en de etalage, de ramen op de verdieping en de gootlijst hetzelfde gemaakt. Het kan dus verkeren. Nr. 25 is overgebleven, nr. 27 is onderdoorgang geworden.

Heuvelstr 29

Nr. 29, Bargello. Een mooi pand met die gemetselde bogen boven de ramen op de eerste verdieping. Het pand is nog veel mooier geweest. Boven het middelste raam zat boven de goot een fraaie dakkapel van een meter of twee hoog. Op een tekening van 1971 zien we op de bestaande toestand deze dakkapel ineens niet meer....., waarschijnlijk zonder vergunning verdwenen.

Heuvelstr 31

Nr. 31, Triumph, ook dit is een oud pand dat boven nog mooi oogt maar ook hier is een dakkapel in de loop der jaren zonder er iets van te zeggen van het toneel verdwenen. Ook hier een heel mooie dakkapel met een trapgevel, voor het laatst gezien op een tekening van 1925. Kunsthal Van Erp Broekmans heeft hier lange tijd zijn winkel gehad.

Heuvelstr 33-37

Nr. 33, de Koopman, voorheen V & D. De gevel neemt een groot deel van de Heuvelstraat in beslag. Mooi is ze niet maar wel indrukwekkend. Op de tweede verdieping een over de gehele breedte van de gevel één imponerende blok beige bakstenen. Op de eerste verdieping, een meter terugwijkend een gevel van voornamelijk betonplaten en op de begane grond een drempelloze glaspartij die het publiek als het ware naar binnen zoog. Het ontwerp was van architectenbureau Kraaijvanger. Het gebouw dateert van 1968. Vroom en Dreesmann was in 1905 naar Tilburg gekomen onder de naam Magazijn de Zon dat zich in 1905 op nr. 20 had gevestigd. In 1934 werd op de huidige locatie, nr. 33, een nieuw pand betrokken gebouwd in artdeco-stijl naar een ontwerp van architect Oscar Leeuw ook bekend van zijn verbouwing van het paleisraadhuis. Begin jaren zestig werd dit gebouw vervangen door een moderner gebouw dat in 1965 geheel uitbrandde. V&D betrok toen een noodgebouw aan de Schouwburggring, op de hoek met de Schoolstraat en het pand van de voormalige Priba dat we direct nog tegenkomen.

Hudsons Bay, de keten die het gebouw in 2018 overnam heeft ook de gevel toen aangepast. De bakstenen van de tweede verdieping werden wit geschilderd, veel te wit als je ons vraagt en daaronder kwam ongeveer een meter terugliggend een gevelbrede en twee lagen hoge glazen pui met daarin opgenomen een nieuwe entree. Na het faillissement van Hudsons in 2022 heeft 'de Koopman' de winkel betrokken.

Heuvelstr 41

Heuvelstr 43

Nr. 41, Van Uffelen, voorheen Gimbrère. Dit pand dateert van 1967. En dan is het weer interessant te weten wat hier tevoren gestaan heeft. De firma Gimbrère zat hier al veel langer. Op een tekening van 1939 zien we een bestaand pand, met een jaartal van 1886 op de gevel, gebouwd in eclectische stijl met rechts en links twee topgevels in een fraaie vormgeving. Een gebouw dat op een monumentenlijst niet zou misstaan. En dan toch gesloopt? En in het jaar dat de V&D afbrandde? Heeft dan niet dit aangrenzende pand van Gimbrère zoveel schade opgelopen dat sloop onvermijdelijk was? Deze veronderstelling ligt voor de hand maar moet nog wel bevestigd worden. In ieder geval is voor een prachtig pand een heel ander maar even prachtig pand tevoorschijn gekomen. De hoge gevel bestaat uit een witte abstracte sculpturale wand met gaten van wisselende grootte. En in die gaten glas in kaders van ranke witte stalen profielen. In 1999 is de begane grond pui die een wezenlijk onderdeel van de compositie uitmaakte ingrijpend gewijzigd door Hooper Architecten uit Oosterhout.

Heuvelstr 45 (foto 2013)

Nr. 43 bestaat niet meer. In 1979 werd hier onder architectuur van Van Oers tussen de Heuvelstraat en het Pieter Vreedeplein een passage gebouwd met de passende naam CityCenter. Deze passage werd bij de bouw van het nieuwe Pieter Vreedeplein gesloopt. Er kwam hier een nieuwe straat: de Pieter Vreedestraat die hier op de kop aan de Heuvelstraat om de ingang van de straat te markeren een torenvormig element heeft gekregen. Deze toren en de linker gevel in de achterliggende straat is een ontwerp van Architectenbureau Lucas Ellerman Van Vught. Nr. 43 en nr. 45 waren twee aparte winkels die wel als een twee-eenheid gebouwd zijn, nr. 45 had en heeft nog drie ramen op de verdieping en nr. 43 had daar één raam op de verdieping en dan op de afgeschuinde hoek de entree met daarboven een topgeveltje en dan een zijgevel. Banketbakker Govert Van Nunen heeft hier jarenlang gezeten, ook een begrip in Tilburg.

Heuvelstr 45

Nr. 45, Open 32, we hebben het net over dit pand gehad. Het pand is in 2014 geheel vernieuwd en aangepast aan de hoek die het maakt met de Pieter Vreedestraat. Walco B.V. uit den Haag gaf opdracht en Van Oers Weijers Architecten tekende voor het ontwerp. De Pieter Vreedesraat is aan deze kant intussen geheel gesloopt. Er wordt gewerkt aan een nieuwe bebouwing die een woonbestemming krijgt.

Heuvelstr 47

Nr. 47, Etos. Hier heeft lange tijd Albert Heijn gezeten. Symmetrisch, vier traveeën met een bakstenen dakkapel in het midden. Bij de laatste vernieuwing van de winkelpui is er een poging gedaan om de architectuur van de bovenkant in de winkelpui door te trekken.

Heuvelstr 49

Nr. 49, Courir. Er is bij verschillende verbouwingen steeds meer ingeleverd. De gevel vraagt om onderhoud.

Heuvelstr 53

Nr. 53, Paprika. Een pand met een heel eigen architectuur. Een eerste laag die een meter naar voren uitsteekt waardoor er een afgebakende ruimte ontstaat voor de winkelpui op de begane grond en een fraai gevelbreed balkon op de tweede bouwlaag. Verrassend.

Heuvelstr 55

Nr. 55, Jamin. Een mooie symmetrische gevel met een fraaie bakstenen sierlijst onder de goot, met een getrapte topgevel in het midden. Ook hier heeft het sauswerk de gevel geen goed gedaan.

Heuvelstr 57

Nr. 57, Hi Fone. Ook dit pand heeft in de loop der tijd aan schoonheid ingeboet. De T-verdeling is gelukkig weer in de vensters teruggebracht maar de bakstenen dakkapel is nog steeds afgestompt. Hoe mooi het was is nog te zien op een geveltekening van 1920. Toen zat hier al drogist van Eijsden, een begrip voor Tilburg, het Kruidvat van de twintigste eeuw.

Heuvelstr 59-61

Nr. 59, Eekelaar. Het pand lijkt onderdeel uitgemaakt te hebben van het grote pand links dat om de hoek doorloopt en daar in de Willem II-straat dezelfde topgevel heeft. De topgevel heeft vroeger een balkonhekje gehad. In 1976 kreeg de onderpui een nieuwe indeling met veel plaatwerk in het midden.

Heuvelstr 61-59

Nr. 61, Pijnenburg. Het is een indrukwekkend pand geweest, zoals we kunnen zien op tekeningen van 1948. In 1962 krijgt het van architect S. Konings een nieuwe aanblik. De ingang die altijd op de afgeschuinde hoek had gezeten verhuisde naar de gevel aan de Heuvelstraat. Hier zat onder de ramen van de derde bouwlaag een winkelpui die over twee bouwlagen door liep dezelfde als bij Eekelaar. Architect Konings heeft de tweede laag dicht gemetseld en er dubbele ramen met smeedijzeren balkonhekjes in aangebracht. In de gevel aan de Willem II-straat gebeurde hetzelfde. In 1963 heeft architect Schijvens over de hele gevel aan de Willem II-straat moderne vitrines aangebracht die later weer van andere architecten een ander gezicht gekregen hebben.

Terwijl we de Willem II- straat oversteken zien we hoog op de gevel van Pijnenburg nog een gevelsteen met een jaartal en een naam, 1836 of 1886, we kunnen het net niet lezen, en Raimond Bloemen Tilburg.

Heuvelstr 63

Nr. 63, Van Uffelen Outlet, een vierkante doos, gebouwd in de jaren zestig voor Peek & Cloppenburg. De gevel is een jaar of tien geleden wat opgepimpt. Zara heeft er ondertussen gezeten en sinds kort heeft Van Uffelen er zijn Outlet.

Heuvelstr 67

Nr. 67, Te Koop. Hier heeft heel lang wijnhandel Wed. P.J. Knegtel gezeten. Een gestuukte gevel met drie ramen die niet symmetrisch over de gevel verdeeld zijn.

Heuvelstr 69+69a

Nr. 69, Eyes en 69a, Outlet. Het pand was in 1954 nog een prachtige woning toen het verbouwd werd tot twee winkels met een bovenwoning. Links kwam de ijssalon Lorenzo en rechts het Lichtpaleis. Lorenzo vertrok al in 1976 en het Lichtpaleis heeft pas onlangs zijn licht uitgedaan.

Heuvelstr 71

Nr. 71, Rejoes. Het waren oorspronkelijk twee panden. Van Riel van Beurden was er lange tijd gehuisvest. In 1957 werd nr. 73 bij de winkel van Louis van Riel gevoegd. Mijn vader kocht er altijd zijn overhemden. De panden zouden voor een monumentenstatus in aanmerking kunnen komen ware het niet dat de ondergevel te veel van de tweede laag in beslag is gaan nemen.

Heuvelstr 75

Nr. 75 H&M. Dit pand werd in 1961 gebouwd in opdracht van Priba, een Belgische warenhuisketen die in Nederland probeerde voet aan de grond te krijgen, te beginnen in Tilburg. Maar de formule sloeg hier niet aan. In 1965 moest de winkel al sluiten. Het ontwerp van het warenhuis was van Jos. Bedaux. De eerste bouwlaag was één lang gerekte glazen pui. Daarboven een geheel gesloten gevel bekleed met botticinostrips. Uit de gevel stak een reeks van vier natuurstenen blokken. In de jaren negentig van de vorige eeuw zijn deze blokken en de strips verwijderd en is de hele gevel gestuukt en onherkenbaar gemaakt.

In 2015 heeft het pand een geheel nieuwe voorgevel gekregen naar een ontwerp van B + O Architectuur en Stedenbouw in Meppel.

Heuvelstr 77

Nr. 77, Te Huur. Het pand is in 1907 gebouwd naar een ontwerp van Jos. Donders. Wout van Bommel schrijft er onder meer het volgende over: "Asymmetrisch geplaatste topgevel tussen lisenen. Onder de ver overstekende op houten gedecoreerde klossen geplaatste dakgoot bevindt

zich een gemetselde sierlijst.” Maar ook hier heeft de wijkwast veel van de decoraties onder gekalkt waardoor ze bijna niet meer zichtbaar zijn. Daar komt nog bij dat de winkelpui ook hier te hoog is waardoor de er boven gelegen ramen te weinig ruimte krijgen.

Heuvelstr 79

Nr. 79, Kruidvat. Gebouwd in 1907. Het raam boven de erker werd nog bekroond met een balustrade die ongeveer een meter boven de goot uit stak. Rechts daarvan zat er nog een hekwerk. Deze versiering is er een keer afgehaald maar op alle ingediende bouwvragen voor gevelverandering staat het gebouw nog met deze balustrade te pronken.

Heuvelstr 81

Nr. 81, Nikkie. Een mooie daklijst met daaronder drie vensters met geprofileerde stucwerk lijsten. Jos. Schijvens heeft hier in 1937 voor de firma Höhner een etalage gemaakt.

Heuvelstr 83

Nr. 83, NEW CVLTR, in 2005 gebouwd. Een naam van een architect heb ik niet op de tekening kunnen vinden.

Heuvelstr 85

Nr. 85, Bakker Bart, bij ons beter bekend als het Baby Paradijs, later Prenatal. De glazen winkelkast die architect Jan Mulders hier neer gezet heeft in 1959. We vroegen ons af welke kleur de kozijnen en de beplatingen oorspronkelijk hebben gehad. Was dit wit? Ik dacht dat de gevels in de loop der tijd aangepast zijn maar als we de tekeningen ernaast leggen ziet het geheel er nog erg oorspronkelijk uit. Een spannend gebouw dat een plaats op onze HIPlijst verdient.

We steken de Telefoonstraat over. Daar doen we nu langer over dan vijftig jaar geleden. In 1959 is namelijk de straat 5 meter verbreed en dat ging ten koste van het pand dat nu aan de beurt is.

Heuvelstr 87-89

Nr. 87, Jeans Center en nr. 89, Bella.

We mogen weer citeren uit eigen werk. MoNument nr. 190:

Dit gemeentelijk monument werd al in 1858 gebouwd, in een neoclassicistische stijl, en is daarmee een van de oudere panden van de Heuvelstraat. Het pand heeft twee bouwlagen met een schilddak. Van de onderpui is aan de Heuvelstraatzijde alleen de rijk bewerkte pilaster welke de gevel aan de linkerkant afsluit origineel. Op de tweede bouwlaag zien we nog het oorspronkelijke beeld: vijf vensters regelmatig over de gevel verdeeld en pleisterwerk in blokverband. De strakke vensteromlijstingen zijn sterk geprofileerd en hebben rijk bewerkte kuiven. De vensters zijn voorzien van vierruits ramen met een rondboogvormig bovenlicht met vorktracering. De gevel wordt boven beëindigd met een geprofileerde fries en een gootlijst op consoles. Hoyng Jungerhans heeft hier gezeten, nu zijn er andere winkels gevestigd. Helga Deen heeft hier in 1933 een jaar bij haar oma gewoond. In 1959, toen Tilburg nog geen weet had van monumenten, is er vijf meter van dit gebouw afgehaald om de Telefoonstraat te verbreden. Vijf meter betekende twee traveeën minder. Er zijn er gelukkig nog vijf over. De armoedige zijgevel dateert dus van dat jaar. Het pand van Bakker Bart aan de overkant in de Telefoonstraat (vroeger het Babyparadijs), een ontwerp van Jan Mulders, werd ook in 1959 gebouwd.

Heuvelstr 91

Nr. 91, M M outlet, een oud pand. Bakker Maas heeft hier vroeger gezeten, ook een begrip. Rechts nog een aparte ingang voor de bovenwoning. De zonwering is prominent aanwezig. Verder een mooie gevel.

Heuvelstr 95

Nr. 95, Mesco. Het pand kreeg in 1912 een tweede verdieping. Bij de laatste verbouwing van de etalage is met originele materialen de omlijsting hersteld. Mooi. Mesco was opdrachtgever en Magis & Magis uit Nuenen tekenden voor het ontwerp.

Heuvelstr 97

Nr. 97, Te Huur. De vorige gevel van het pand dateerde van 1992 en zag er al snel nu wat je noemt 'gedateerd' uit. Een ontwerp van Architectenburo Robben. Maar daarom nog niet getreurd. In 2018 is deze vliesgevel van de gevel verwijderd en kwam er de gevel van 1939 tevoorschijn. Een ontwerp van Architectenbureau Jos. Donders. Die is opgeknapt met dit als resultaat, inclusief stalen ramen!

Heuvelstr 99

Nr. 99, Shoebly. Een mooi pand maar in een doodskleur geschilderd. De architecten Ide Bloem en Jos. Schijvens hebben er vroeger etalages voor gemaakt. De huidige dateert van 2010.

Heuvelstr 101

Nr. 101, Solow. Het pand kreeg in 1947 een nieuwe voorgevel van architect Arn. van Poppel, met een prachtige etalage en dito winkelinterieur. Mutsaers van Thillo was de opdrachtgever. In de winkel werden bont-artikelen verkocht. De etalage is ingeruild voor een niet zo mooie.

Heuvelstr 101c+103 (foto 2013)

Nr. 101c, Solow. Hier heeft jarenlang boekhandel de Slegte gezeten. De gevel heeft geen andere functie dan aandacht te trekken.

Heuvelstr 103

Nr. 103, Van Haaren. In 1975 werd hier de Heuvelhofpassage geopend. L. Mutsaers had het concept bedacht en architectenbureau Bollen Coumans en Schuyt heeft het uitgewerkt. Om in de hof binnen te komen werden de ramen en deuren van de onderste laag van het bestaande herenhuis uit de gevel verwijderd en de borstweringen onder de ramen gesloopt zodat er op vijf plaatsen smalle ingangen ontstonden. Al gauw bleken deze entrees te smal te zijn en werd architectenbureau Van Oers ingeschakeld om de ingangen te verbreden. Van Oers bedacht de constructivistische oplossing die we nu nog steeds in de gevel aantreffen, maar nu geen functie meer heeft nu sinds 2006 de Heuvelhof niet meer aan de orde is. De gevel vraagt om herstel.

Heuvelstr 105+105b

Nr. 105, Pipoo's en 105B Dille & Kamille. In 1971 werd de gevel van dit pand ingepakt in witte vierkante kunststof plaatjes in het midden onderbroken door een lange gevelbrede lichtstrook. Sinds een jaar of vijftien is deze verpakking weer verwijderd en is de originele gevel weer in al zijn glorie hersteld. Mooi werk. Reden genoeg voor plaatsing op onze HI-lijst.

Heuvelstr 107

Nr. 107, Vintage. Ook dit pand heeft zijn oude gezicht teruggekregen. Hele speciale architectuur. De bouw dateert van 1957. Opdrachtgever Meijdenberg, glas- en schilderbedrijf. De architect was P.M.J. Wayers. Een mooie luifelconstructie als dakrand en boven de etalage. Ton vindt het pand ondanks de huidige naam van de winkel iets Amerikaans hebben. De kwaliteiten van de gevels waren lange tijd niet te zien door verspringend aangebrachte blokvormige luifels met daarop de naam van de winkel 'Horn'. Ook dit pand verdient een Hipplaats.

We lopen de **Heuvelstraat** in richting het Radiopleintje zo genoemd omdat hier zo'n veertig jaar geleden veel radiowinkels gevestigd waren.

Heuvelstr 109

We beginnen met de gevelwand vanaf de hoek Langestraat. Nr. 109, het pand op de hoek, beschreven we in stadsverkenning 35 als Langestraat nr. 67, gemeentelijk monument, boekhandel Bergmans was hier lange tijd gevestigd, een ontwerp van Jos. Donders, gedateerd 1910.

Heuvelstr 111

Heuvelstr 111 Dsa

Nr. 111 is rijksmonument, gebouwd in Jugendstil in 1909 voor kruidenier De Gruyter, een ontwerp van de huisarchitect W.G. Welsing. Het is een prachtig pand. Er is aan de bovenzijde nog veel moois te zien: Witte verblendsteen met roze speklagen. De vensters worden verticaal gekoppeld door een roze zandstenen omlijsting en aan de bovenkant bekrond met een getoogde kroonlijst die het plat dak aan het oog onttrekt. En dan zien we links en rechts van de bekroningen beeldhouwde vrouwenhoofden in Jugendstil. De lelijke beganegrondgevel van Muziekhandel Van Leesd is rond 2020 verwijderd en vervangen door een ontwerp met meer respect voor de voormalige gevel.

Heuvelstr 115-113

Heuvelstr 113 D

Ook buurman 113 is rijksmonument, een ontwerp van Jos. Donders, gebouwd in Jugendstil in 1909. We volgen de beschrijving van Wout van Bommel, de kleinzoon van Jos. Donders. "Vierlaags pand onder zadeldak uitgevoerd met witte verblendstenen in speelse jugendstilstijl. Boven de entree een torentje met puntdak dat over de hele hoogte dit travee benadrukt. Opvallende erker op de eerste verdieping met daarboven een balkon met lessenaarsdak, waarboven weer een niet afgedekt balkon." Het pand is gebouwd als woonhuis en als zodanig tot 1935 gebruikt. Toen werd de bestemming winkelwoonhuis en kreeg het met regelmaat een nieuwe onderpui.

Ook nr. 115 is rijksmonument. Ook in 1909 gebouwd. ‘Winkelhuis met bovenwoning aan de Vrijdagsche Markt’ staat er op de tekening gebouwd voor Fr. van der Schoot Boes, ijzergieter. F.C de Beer was de architect. De onderpui is, zoals bijna overal hier in deze winkelstraat, niet meer origineel. Opvallend paraboolvormig dak met rode schubvormige tegels. Aanvankelijk stond deze bovenverdieping niet op tekening. Ad vertelt het verhaal dat, toen architect de Beer hoorde dat collega Donders bij de burens een laag hoger bouwde dan hij, De Beer zijn opdrachtgever ervan overtuigd heeft om niet bij de burens achter te blijven. Zo zou er deze fraaie extra laag op gekomen zijn. Op de eerste laag zien we een driehoekige erker met een borstwering van witte bakstenen, op het dak van deze erker een balkon met een hek van siersmeedwerk. Sierlijk gebogen trekstangen verbinden dit balkon met het balkon op de volgende laag en ook hier gaan trekstangen naar het overkoepelende dak.

Heuvelstr 121

Heuvelstr 121 D

Nr. 121 is tot onze verrassing rijksmonument. Neo Venetiaanse stijl noemen ze het. Een beetje kermisachtig. Maar als we er langer voorstaan heeft het toch wel iets, een vrolijk stemmend gebouw. Op de gevelsteen links valt te lezen dat het in 1874 is gebouwd door koopman en gemeenteontvanger A. Janssens. Vijf gietijzeren zuilen met korinthische kapitelen dragen de barok gestuukte gevel erboven. De gevel steekt met een attiek met daarin een zesruits rondboograam boven het achterliggende zadeldak uit.

Heuvelstr 125

Nr. 125 is een gemeentelijk monument. Het zou van de achttiende eeuw moeten dateren, heel oud dus. Asymmetrische gepleisterde gevel met rechts mooie oude etalage met daarboven een geprofileerde kroonlijst. Boven zien we drie eenvoudige rechte zesruits ramen en daarboven een strakke fries onder de gootlijst. Een schilddak gedekt met gesmoorde Hollandse pannen dat schuin op de Heuvelstraat staat.

Heuvelstr 129

Tot slot aan deze kant, nr. 129, het pand van de Radiobeurs, het enige overgebleven pand op het radiopleintje waar nog radio's verkocht worden. De gevel dateert van de jaren zestig denken we, kraak nog smaak, maar dat zeggen we misschien omdat we vandaag zoveel moois gezien hebben. Nog even terug voor de overkant.

Heuvelstr 112

We beginnen bij 112, het pand van juwelier Bonaparte. Het toch wel bijzondere pand heeft in 1974 met die rondbogen een wel erg romantische etalagepui gekregen.

Heuvelstr 114

Bij nr. 114, JM Lederwaren, laten we onze moNumentenserie weer spreken. Wij schreven ze per slot van rekening niet voor niets. Nr. 193:

Dit achttiende-eeuwse pand met negentiende-eeuwse eclectische gevel is een gemeentelijk monument. Het is beter bekend als het pand van de firma Schlappi, die er lang gevestigd was. Het tweelaags pand ligt direct aan de straat en heeft een gepleisterde voorgevel. De gevel is symmetrisch ingedeeld waarbij de horizontale geleding wordt benadrukt door de gepleisterde plint, de kroonlijst boven de etalages, de lekdorpels en het hoofdgestel. De winkelpui omvat een dubbele deur in het midden en aan weerszijde een etalage. De etalages hebben een hardstenen lekdorpel en worden samen met de deur omlijst door strakke pilasters met consoles, welke de geprofileerde kroonlijst dragen. Op de tweede bouwlaag zien we vier getoogde vensters met een geprofileerde omlijsting met orelles (oren) en kuifstukken. Onder de vensters is een doorlopende lekdorpel aangebracht. Aan de bovenzijde is de gevel afgewerkt met een gootlijst, die gedragen wordt door bewerkte consoles. Het pand ligt onder een zadeldak waarvan de nok evenwijdig aan de straat loopt. De firma Schlappi verkocht hier ijzerwaren en artikelen voor de horeca. Men sleepte er ook bijvoorbeeld de trommels van grasmaaimachines. Voor Schlappi hadden juwelier Piederiet Dikhoff en juwelier J. Broeders er hun zaak. Nu is er Simon Lévelt gevestigd, een speciaalzaak voor koffie en thee.

Simon Levelt is intussen vertrokken. Mutsaers Lederwaren heeft zijn plaats ingenomen.

Heuvelstr 118-116

En nu we toch onze moNumentenlijst aan de gang hebben laten we hem nog even doorgaan voor nr. 116 en 118, moNU 223.

Deze gemeentelijke monumenten, beide winkelwoningen, zijn gebouwd in de achttiende eeuw en hebben negentiende-eeuwse gevels in eclectische stijl. Het tweelaags pand omvat twee winkelwoningen, is half vrijstaand en heeft een gepleisterde voorgevel. Het geveldeel links, nr. 116, heeft een symmetrische indeling, waarbij de winkelpui bestaat uit een deur in het midden met aan weerszijden een etalage op een hardstenen basement met kussens. Op de tweede bouwlaag zien we pleisterwerk uitgevoerd in blokmotief met strakke pilasters aan de zijkanten. Het middelste van de drie vensters is dichtgezet, terwijl de andere twee een twaalfruits raam hebben. In het midden van het dichtgezette raam is een hardstenen plaat met holle hoeken bevestigd. Aan de bovenzijde is de gevel afgewerkt met een strakke fries onder een overstekende geprofileerde gootlijst. Dit deel van het pand, beter bekend als bakkerij Van Vlerken, heeft nog delen van het originele interieur van de bakkerswinkel met o.a. vitrinekasten en toonbanken. De oorspronkelijke bakkerij is in de jaren vijftig afgebroken waarna de nieuwe bakkerij achter nr. 118 is opgebouwd. Rechts van het pand nr. 118 zien we een zogenaamde osendrop, ook wel druipgang genoemd, een smalle ruimte tussen twee panden bedoeld om hemelwater af te voeren. De osendrop is hier met witte platen dicht gezet.

Heuvelstr 120

Ook voor 120 Couscous Bar en 122, Focus, maken wij geen uitzondering. Ook zij staan op onze moNumentenlijst, vandaar. Nr. 570, wij citeren weer:

Het pand staat sinds 2004 op de gemeentelijke monumentenlijst. Het heeft een kern die dateert van de achttiende eeuw, heeft negentiende-eeuwse voorgevels en een zijgevel van de twintigste eeuw en is gebouwd in een eclectische stijl. De oorspronkelijke opdrachtgever en architect zijn niet bekend. De vijf gelijkmatig over de gevel verdeelde vensters op de verdieping vallen op. Ze zijn identiek. Een rechthoekige koetsiersgroen geschilderde geprofileerde lijst omvat het kozijn dat bestaat uit een vierruits schuifraam en daarboven bovenlichten van halfronde ramen met vorktracering, waarbij de houten zwikken glad zijn uitgevoerd. Beneden liggen aan enigszins verdiepte portieken drie voordeuren waarvan er twee grenzen aan een fraai gedecoreerde etalagepui. Aan de bovenzijde van de winkelpuien zien we een geprofileerde lijst dit deel van de gevel bekronen, zoals ook aan de bovenzijde van de totale gevel gebeurt, daar als ondersteuning van het schilddak dat gedekt wordt met grijze Hollandse pannen. Op nummer 120 was de leren tassenwinkel van Jan Mutsaers gevestigd, op dit moment een Couscous bar. Op 122 zit Foodbar Focus. Voorheen was hier restaurant De Bisschop gevestigd en daarvoor, al vanaf 1935, snackbar Van Dam, voor veel Tilburgers een begrip.

De ruimte tussen deze panden en het voormalige Van Boxtelpand op nr. 126 is vrijgekomen na sloop van een ruim 12 meter breed pand dat voordien Van Boxtel had gehuisvest. De linkerzijgevel van het onderhavige pand die na deze sloop vrij kwam grenst aan de Kapelhof.

Een mooi einde van een boeiende en lange winkelstraat.

GB 10 11 25